Ч. 189 Субота 23 серпня (4 вересня) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(З нарад парляментарної комісиї правиції. — Fremdenblatt о тих нарадах. — Словіньско-хорватске віче в Люблянї. — Грецко-турецкий мир.)

О вчерашнім тригодиннім засіданю парляментарної комісиї правиції видано такий комунїкат:

„Комісия приймила одноголосно до відомости уділену їй субкомітетом заяву правительства і поручила субкомітетови ведене з правительством дальших переговорів над основними жаданями сторонництв“.

Донесеням деяких часописий о ріжницях між представителями більшости заперечили урядово президиї сторонництв, вказуючи на однодушність наведеної ухвали парляментарної комісиї правиції.

Та парляментарна комісия не збере ся аж за два або три тижднї. Речинець скликаня ради державної ще не установлений.

Віденьскі часописи обговорюючи вчерашне засїдане парляментарної комісиї правиції, доносять, що не дійшло на нїй до порозуміня в справі зміни реґуляміну палати, а натомість говорено о змінї президиї палати. Субкомітет мае нинї уложити жаданя сторонництв і удати ся до ґр. Баденї'ого.

Fremdenblatt обговорює вчерашні наради комітету виконуючого правиції з правительством і підносить, що стараня ґр. Баденїого стремлять передовсїм до того, щоби парляментарну кризу убити на парляментарній дорозї і через сам парлямент. Треба конче зробити якийсь поважний крок, щоби увільнити Австрию від відносин, що роблять цїлий парляментаризм зависимим від полїтики сторонництв.

Дальше підносить Fremdenblatt, що проґрама правительства обнята в престольній бесїдї з 29 марта, отже о стілько есть надія спільного діланя паляментарної більшости з правительством, що проект адреси більшости дасть ся погодити з престольною бесїдою. Якіб не були остаточні цїли сторонництв, що входять в склад більшости, то однако реактиоване парляменту, до якого стремить правительство, не есть випливом партийних стремлїнь, лиш загальної конечности державної та печаливости о институциї, котрі доси всїм народам монархії запевнювали однаку охорону їх свобід і котрі в рівній мірі були би загрожені, колиб не удало ся вирвати парляменту з нинїшної безрадности.

Дня 14 с. м. відбудуть ся в Люблянї словіньско-хорватскі збори, в котрих возьмуть участь лиш запрошені особи, а як доносить Slovensky Narod, мае також екзекутивний комітет молодоческого сторонництва вислати на ті збори свого відпоручника. Проґрама зборів вже оголошена і виказує отсї точки: 1) Загальне полїтичне положене; референт посол до Ради державної др. Шустерпіц. 2) Справа язикова; референт посол до Ради держ. др. Ферянціч. 3) і 4) Стан річий на Побережу; референт посол до Ради держ. Спінчич і адвокат др. Франко. 5) Стан річий в Каринтиї; референт посол соймовий Ґрафенавер. 6) Стан річий в Стириї; референт посол сойм. др. Децко. 7) Национальна автономія і економічне положене словіньского і істрийско-хорватского народу; референт посол до Ради держ. Повше. 8) Ухвала уложених резолюций.

Заповідають знов, що переговори о грецко-турецкий мир зближають ся до кінця. В пятницю зійшов ся грецкий парлямент і не робив нїяких трудностий президентови мінїстрів, так що навіть провідник опозициї Делїяніс обіцяв ему свою поміч При такім станї річи, кажуть, можна надіяти ся скорого полагодженя справи позички і тим самим також порозуміня що до 6-го параґрафу договору, о котрий доси розбивали ся чи там проволїкали ся переговори. З турецкої знов сторони доносять, що в наслїдок інтервенциї царя в Льондонї прийшло до цїлковитого порозуміня між державами і мирний договор буде до трех днїв підписаний.

Новинки.

Львів дня 3-го вересня 1897.

— **Іменованя.** П. Президент мінїстрів іменував радника полїциї Ігн. Корженьовского старостою в Галичинї, а старшого комісаря полїциї Вільг. Шехтля радником. — П. Мінїстер скарбу іменував головного касиера головної каси краевої у Львові Ад. Свободу директором філїяльної каси краевої в Кракові, а відтак в головній касї краевій у Львові: провізоричного головного касиера Стан. Концевского головним касиером, а ад'юнкта Йосифа Робаковского провізоричним головним касиером.

— **Президия ц. к. краєвої Дирекциї скарбу** у Львові іменувала іменем ц. к. Мінїстерства скарбу предсїдателем комісиї загального податку заробкового для товариств заробкових I., II., III. і IV. кляси в окрузї Львів місто ц. к. старшого радника скарбу Войт. Вавржковича, а заступниками для товариств податкових I., II. і IV. кляси

6)

З записок сибірского туриста.

(З російского — В. Короленка).

(Дальше).

— Бачите — сказав Василь Іванович — я его підпираю. Ми тут зробили цїлу спілку, спитайте лиш Матрону Іванівну. Він нищить, він губить, а я держу для него все конї на поготівли. Так н. пр. минї: там десь на дорозї убили чоловіка і его секретар поїхав з тою вістию до него. Отже невдовзї буде тут і він; тому держу я конї на поготівли і просив о то також приятелїв на инших почтах. Так, так, і на такім невиднім місци як почтмайстер можна людскости віддавати не малї услуги...

При кінци тої бесїди не міг вже мій приятель задержати поважного настрою, лиш голосно розсьміяв ся.

— Пождіть — сказав я до него — ви все сьмієте ся, скажіть менї по правдї: вірите ви самі в ту задачу винищеня розбійників, чи лиш приглядаете ся з далека?

Василь Іванович почав з усїх сил пакати свое циґаро і мовчав.

— Представте собі — сказав відтак досить поважно — що й я сам доси не завдавав собі того питаня. Пождіть, нехай роздумаю... Але ні! Щож то властиво за задача! Правда, що він розворушуе всїх людий! З него оказ — тай то не аби який. Послухайте н. пр. такої історії: Я сам не вірю в успіх тої роботи — нераз видае ся менї той цїлий „сокрушитель“ сьмішним — а мимо того я его підпираю, а навіть, як хочеш, люба жіночко, то признаю ся — наражую ся навіть через то на гнів мого начальства. А пощо того? Але чи я сам один? Він мае всюди своїх приятелїв, своїх „однодумців“. І в тім лежить его сила. Лиш то дивно, що нїхто не вірить в успіх. Ось чуєте: Матрона Іванівна сказала як раз тепер, що правдиві, високо поставлені пани инакше виглядають. І так загально говорить вся публика. Коли він жене по своїй дорозї і — як пишуть о нїм в часописях — „держить високо свій прапор“, старае ся кождий чоловік, що мае лиш искру чувства, або що сам не есть участником в тій справі усувати ему камінцї з дороги і промощувати ему путь. Вправдї то не поможе, але...

— Чому ні? При прихильности публики, що сама бере таку живу участь?

— Отож то й є. Що поможе прихильність, коли нема віри в успіх? Тут треба урядника, що хитрий як вуж, що зуміе ходити крутими дорогами, покаже свою силу там де треба, і не цурае ся підкупства — бо й щож би то був за сибірский урядник! Тодї може й повірили би в успіх. Але така цїла робота видавалась би тодї нїчим иншим лиш заряджепем властий... Ех що там, така вже собі та наша дорога вітчина... Та лишім се, а пиймо радше наш чай!

Василь Іванович перервав розмову і посунув ся з кріслом дальше.

— Налий-но жінко чаю — сказав солодким голосам до жінки. — А не напились би ми перед тим горівки? — обернув ся до мене.

Василь Іванович був одним з них дуже цїкавих типів, які можна лиш в Сибіри подибати; бодай лише в Сибіри можна стрітити фільсофа в его роді, відокремленого від людий, на посаді почтмайстра. Колиб хоч Василь Іванович був „засланим“, то не булоби так дивно. Тут не мало людий, що стручені з своїх первістно високих становищ в сьвітї, заблукують ся в ті далекі сторони і добиваючись на ново становища, та поступаючи від ступня до ступня, вносять до чужих собі кругів инші звичаї, образоване і культуру. Василь Іванович задля своїх вільнодумних засад і лїбералїзму зходив зі ступня на ступень в долину — поволи, але певно і глядів на то зі спокоєм фільософа. В наслїдок якихсь незнаних педаґоґічних впливів, що також появляють ся нераз в тім краю засланих, присвоїв собі смак і погляди інтелїґентного чоловіка, котрі були ему через цїле житє дорогі, так що він задля них зрік ся неодної поверховної вигоди.

Крім того був він з цїлої души артистом. Коли був в добрім настрою, то можна було ему прислухувати ся цїлими годинами і забути при тім на найважнїйші справи, на найпильнїйшу

старшого інспектора податкового Ант. Прохаску, а для товариства податкового III. кляси старшого інспектора податкового Йос. Вайнберґа.

— Нова читальня „Просьвіти“ засновує ся в Лозині коло Янова заходом пароха о. Ант. Целевича, академика Арк. Гуглевича і Ник. Попеля. Статут читальні вже принятий ц. к. Намістництвом до відомости.

— Блискавиця між драґонами. В часі нічного маршу ударив коло С. Еґіді в Стириї грім в скадрону драґонів, убив одного коня, а вояк упав і тяжко покалічив ся. Ціла скадрона просто розлетіла ся. Коні наполохались і порозбігали ся через яри і плоти у всї сторони. Ніч була дуже темна, та аж на другий день можна було зловити повтікавші коні. Один ротмістр зломив собі при тій пригоді ногу.

— Самоубийства. Вчера пополудни повісив ся на Погулянці в лісї Йосиф Й., 46-літний візник в броварі Кляйна. Причиною самоубийства мала бути невилічима недуга. — Нині рано відобрав собі житє Август Полич, сторож при Виділї краєвім, кинувши ся під надходачий поїзд. — Третим самоубийником хотів бути молодий столярский челядник. Він приложив собі револьвер до голови і стрілив. На щасте не добре цїляв і тому лиш незначно скалічив ся. Єго віддано до шпиталя. Причиною того розпучливого кроку була зневохота до житя.

— Конокради. Перед львівским судом присяжних стає тепер цїла шайка конокрадів, а то: Стеф. Новосад, Асафат Мроць, Кость Приступа, Яким Стрільбицкий, Бартко Волибруха, Іван Свистун і Спиридион Мроць, всї селяни з Сокальщини. Они крали коні де удало ся: зі стайні, з перед коршми, з поля. Крім того крали овес зі стодїл і бараболї з конців на полях. Посередниками при збуваню крадених річий були Ґенавер і Мончар. Они давали селянам від 1 до 5 зр. завдатку і по півкватирцї горівки від украденого коня, а відтак при помочи тих самих злодїїв переводили коні за російску границю, де відбирав їх якийсь Мойнес, котрий, як здає ся, робив на тих крадежах найлїпші інтереси. — Крім Новосада всї инші випирають ся вини. Новосад говорить їм в очи подробицї крадежи.

— Нещаслива пригода. Син Сруля Рудиха, Йосель, з Чудина на Буковинї їхав коло Стражі возом, наложеним бальками і разом з возом і кіньми упав з дороги в ріку Сучаву, де погиб. Причиною нещастя була зла дорога, підмита остатни ми повенями.

— Скромне бажанє. Послїдними часами — читаємо в американьскій „Свободї“ — наша редакция одержала чимало листів від галицких Русинів з прошенєм, чи не могли би де в Америцї примістити си. — Оно би незгірше було, як би у нас в Америцї знайшло ся таке догідне приміщене для інтелїґентних Русинів, котрі би щиро трудили ся для добра нашого руского робітника, тілько біда, що нема їх де примістити, хиба би до майнів, копати угле, а там здає ся не мали би охоти. — Та от недавно одержали ми від одного податкового ад'юнкта письмо з скромним дуже прошенєм. Просить він нашу редакцию, щоби була єму ласкава вишукати дївчину, котра би мала тілько 50 тисяч долярів. Прикмети того чоловіка такі: Є середного росту, вус у него білий, а сьпіває тенором другим або басом. Коли-б знайшла ся така дївчина з маєтком, то пришле сейчас фотоґрафію, але доти не приїде, доки маєток не буде заінтабульований по половині. — Він би, той руский панок, і в Галичині зробив карієру, та що не може знести сидячого житя, тому рішив ся на той крок, щоб перебрати ся за море! — О так, розуміє ся, ту в Америцї лиш ждуть на таких, котрі-б хотїли зажити легким житєм, бо ту певно своїх дармограїв не мають....

Господарство, промисл і торговля.

— Ц. к. Дирекция зелїзниць державних оповіщує: Горішно-шлезкий рух вуглевий з Галичиною і Буковиною. З днем 1-го вересня 1897 увійде в житє нова тарифа для висше згаданого руху.

Телєграми.

Прага 3 вересня. На ческім вічи міст, котре відбуде ся в недїлю, будуть присутні також представителї консервативної більшої посольности, а також моравскі посли.

Брукселя 3 вересня. Арештовано тут Німця, названого Давбеншпек, котрий приготовляв замах на цїсаря Вільгельма II. — В Бляйкенберґе арештовано другого анархіста, товариша Давбеншпека, що мав з ним стояти в змові в справі згаданого замаху.

Переписка зі всїми і для всіх.

Великаньске жито „Тріюмф“ можна набути у О. Володимира Каратницкого в Григорові, почта Монастириска. Жито се удає ся у нас знаменито навіть на лекшім ґрунті; великий грубий колос і великаньска величина — се єго прикмети. Сїє ся рідко 50 кільоґрамів на морґ. Цїна 100 кільо 12 зр.; 50 кільо 6 зр. 25 кр.; 25 кільо 3 зр. 50 кр.; $12\frac{1}{2}$ кільо 1 зр. 80 кр. loco Григорів.

Учитель з над Вислока: Коммасацию ґрунтів годї ще тепер переводити у нас на великі розміри. В сїй справі ухвалено вже, що правда, загальний закон (державний) але потреба ще й закона краєвого, а того ще для нашого краю не ухвалено. Можна би хиба переводити коммасацию на малі розміри способом заміни. Коли якийсь ґрунт одного господаря приписаний безпосередно до ґрунту другого господаря то один з тих господарів може виміняти свою парцелю за другу, в тій цїли, щоби мати ґрунт при купі. Така заміна в цїли коммасациї єсть вільна від оплати належитостий. Такій замінї не стоїть на перешкодї то, що обі маючі скоммасувати ся парцелї суть віддїлені одна від другої н. пр. дорогою або рікою. — **М. С—ич в Під.:** Єго Еміненция кардинал задля недуги не удїляє тепер авдиенций. В розмові, чи то сьвітский чи духовний титулує словами „Ваша Еміненция“. — **О. Г. у Воскрес.:** Відповідь, яку ми дали Вам про цїпяка (солїтера) в послїдних „Добрих радах“ заінтересувала когось у Львові і він (назвім єго „без'іменним“, бо не подав в листі до нас свого імени) прислав нам свою раду разом з вирізком з якоїсь німецкої ґазети, на котрім містить ся анонс аптикаря Шнайдера в Резичи, в полудневій Угорщинї, в котрім той аптикар захвалює свої ґранатові капсулки яко знаменитий і певний а нешкідливий лїк від цїпяка. Та й ми згадали також про сей лїк в „Добрих радах“; тут додамо ще, що з ґранатового коріня робить ся міцний вар і той пє ся. Отже ґранатові капсулки містять в собі очевидно той вар. Капсулка єсть то такий топенький міхурець з желятини, прозорої маси, що робить ся так само як і звичайний карук. Ліки в капсулках подають ся длятого, щоби в роті при заживаню не було чути смаку. Найчастїйше ужи-

---

дорогу. Як з рукава сипав оповіданями, жартами, казками, образками; перед слухачем повставала цїла панорама правдиво місцевих типів того дивного краю — всїх тих асесорів, з їх лакомством, жадобою гроший і їх неспокоєм і тих судових повірених з їх товстотою і охотою до житя та тих всїляких совітників і чиновників всїх можливих родів. А понад цїлим тим сьвітом, знаним Василеви Івановичеви аж до найменших подробиць, яснїли в маєстатичнім сьвітлї ті Юпітери з їх властивими погрозами і дитинно наївним незнанєм краю, з поглядами винесеними з петербурских канцелярий і з всемогучою властию сатрапів. А о всім тім говорив. Василь Іванович з тим внутренним чувством, з яким підхоплює кождий правдивий, дїйстний артист предмети, що его цїкавлять. Для Василя Івановича була его вітчина, котру він такими живими красками описував, найцїкавійшим предметом. Яко інтелїґентний чоловік, яким він справдї був, міг він о собі сказати стихом поета:

„Я люблю вітчину, але цїлком окремою любовію“.

І він любив єї, хоч задля свого зле оцїнюваного патріотизму сходив все низше. Коли єму раз давали добре місце в европейскій Росії, сказав він по довшім роздумуваню: „Ні, друже, дякую, але не прийму... Не можу! Що би я там робив? Там всьо чуже для мене. Так, так, друже, я там навіть не міг би добре виганьбити ся!“

Взагалї коли я маю нагоду почути порівнанє між Росиєю перед реформою і Сибіром, то все находжу дуже велику ріжницю.

Росия перед реформою не мала за сусїда другої реформованої Росиї, а Сибір має тепер і то сусїдство єсть причиною тих насьмішок з власного краю, які можна почути в Сибіри на віть від менше інтелїґентних людий. Пересїчний Росиянин гадає в своїй добродушности, що сам Бог дав такі установи і що дармо фільософи опирають ся против того. Мій сибірский приятель кидає ся і кричить — не вірить сам в свою задачу. Коли з ним другі годять ся, то він тїшить ся, колиж инші гадають инакше, то він тратить відвагу і затискає кулаки. Правда, єго сумний настрій осолоджує часом промінь надії: „Може мине ся і тота хмара!“ Але за то кожда здїйстнена надія огірчує ся сумнївом: „Як довго то буде?“ А з боку стоїть доморodний фільософ в своїм бобровім кожусї і усьміхає ся та шле відтак їдкі статї до неценвурних ґазет.

*   *   *

— Ага — спитав Василь Іванович, коли ми по чаю сидїли вигідно за столом та покурюючи циґара дальше вели нашу розмову. — Ви ще нїчого не оповідали, що вам тодї приключило ся на „Чортовій скалі?“

Я оповів цїлу пригоду. Василь Іванович сидїв задуманий приглядаючись своєму майже вже докуреному циґарови.

— Дивні то люди! — сказав.

— Знаєте їх?

— Як би то вам сказати? Так, я сходив ся з ними, говорив, навіть пив часом з ними чай — але не знаю їх. Судових асесорів і повірених умію відгадати — але тих людий не розумію.

— Лиш одно знаю: того Силина жде злий конець; скорше чи пізнїйше пімстять ся на нім ті „хижі птиці“.

— Чому ви так гадаєте?

— А якже можна инакше? Пригода з вами не перша. У всїх таких случаях, коли нїякий візник не хоче їхати, удають ся до него; він нїколи не відкажесь. І уважайте: він нїколи не має коло себе оружия. Правда, що єго всї боять ся. Від часу, як убив „однорукого“, окружає єго слава непобідимого, в котру і він сам вірить. Але то лиш улуда. Між тими людьми говорить ся вже: „Забияки“ може й не чіпить ся нїяка куля, але єго можна і в инший спосіб згладити. Що той Костуньо чатує на него з кулями, то видко з того, що він звязав ся з такими людьми, котрі зуміють зломити той забобон.

5. „Сокрушитель“.

Василь Іванович підняв голову і наслухував.

— Чекайте-но — сказав — чую дзвінки — імовірно їде вже Проскуров.

При тім словї вернув Василеви Івановичеви єго давний веселий настрій. Він скоро приступив до вікна.

— Таки так, то він. Іде наш „сокрушитель“. Дивіть но, чи то не сьмішно, ха, ха, ха. Він все так їздить — славно!

Я приступив до вікна. Голос дзвінків наближав ся скоро, але спершу не було нїчого видко лиш тумани пороху, що виходили з лїса і приближали ся до почтової стациї. Аж там, де дорога у стіп гори звертала ся до стациї побачили ми віз.

Три почтові конї несли скоро легкий віз, з під їх копит здіймав ся на дорозї порох густими туманами, а візник підганяв їх до чим скоршого бігу. За візником побачив я особу в урядовій шапцї і цивільнім сурдутї.

Хоч на лихій дорозї кидало возом на всї сторони не зважав на то цїлковито подорожний. Стоячи просто опертий о сидженє візника, дивив ся перед себе на дорогу і робив візникови якісь уваги, поглядаючи деколи на годинник

ває ся капсулок до таких ліків як рициновий олій, креозот, бальзам копаіва, екстракт з папороти і ґранатового кореня і т. п. Капсулку кладе ся глубоко на язик, попиває ся водою і поликає ся; в жолудку желятина розпускає ся і лік виходить. Наш безіменний дописуватель каже, що був сьвідком як той лік аптик. Шнайдера в однім дни вигонив ціпяка, але каже, що треба точно держати ся приписів, які той аптикар пришле разом в ліком. Найважнійша річ в тім, щоби жолудок добре випорожнити та ціпяка добре голодом виморити, заким лік возьме ся. Коробка тих капсулок разом з приписом ужитя коштує 3 зр. 50 кр. коли післати готівку або 4 зр. 10 кр. за посліплатою (Дорого!) Адреса: Joseph Schneider, Apoteker in Resicza, Hauptgasse Nr. 3 Südungarn. До сего мусимо ще лиш то додати, що не єсьмо взагалі прихильник м уживаня ліків, захвалюваних в ґазетах, бо раз нема певности чи не буде якого обманьства, а відтак чи лік дійстно що поможе. Спробовати остаточно можна, але ми таки скорше радили би порадити ся лікаря. — **Безіменний у Львові**: 1) Оба лексикони, Брокгавза і Маєра, суть однаково добрі, хоч в одним дещо може бути ліпше і основнїйше оброблене як в другім. Що-до скількости материялу в обох лексиконах не можемо нічого сказати, бо ми не мали нагоди порівнувати їх основно з собою; здає ся нам лиш, що лексикон Маєра бодай чи не обширнїйший як Брокгавза. Впрочім Брокгавз вже вийшов (17 томів разом з доповненем) а Маєр ще виходить. Як би Ви мали охоту купити чи Брокгавза чи Маєра, то запитайте листовно в: A. Mejstrik's Gross-Antiquariat Wien I. Bez. Wollzeile 6, чи не могли би там дістати антикварично. Новий Брокгавз 16 томів без доповняючого, коштує 96 зр. а антикварично можна дістати за 50 зр.; Маєра 4 видане 17 томів можна дістати за 42 замість за 103 зр. — 2) Тоненькі шкіряні рукавички (ґлясе) чистить ся на руці бензиною, в котрій треба умочити чисту вату або губку. Осторожність потрібна: здалека від огню і сьвітла і не на сонци лиш в тіни. Грубі ірхові можна прати на руці літною водою з милом а відтак ще раз виполокати а по висушеню вимнути і розтягнути розтягачем. — **Стеф. Клапез. Збаражчина**: З Вашого недокладного опису можемо лиш здогадувати ся, що у Вас єсть ревматизм мязів (мушкулів). Для ліпшого зрозуміня поможемо Вам: Ревматизм (гостець) єсть двоякий: 1) суставовий; сустави (котик, коліно, локоть) напухають, бувають червоні, горячі; при руху або тисненю дає ся чути великий біль; при порушеню чути, що в суставі нїби скрипить; недужий дістає горячки; — 2) мязовий (мушкуловий) не в самім суставі, але більше в тілї. Мязовий ревматизми походить найчастійше з перестуди. З мязів пересякає помежи поодинокі вязанки мязів мязова материя і тогди они нїби липнуть один до другого та не можуть свобідно, легенько, без болю один по другім посувати ся при руху, зачіпають один об другий і дає ся чути біль. Сей ревматизм часто пересуває ся з місця на місце, так, що не можна зміркувати, де саме болить. Однакож коли пробовати порушати н. пр. рукою на всї можливі боки, можна більше менше зміркувати, куди пускає, а кудинї, котрий мушкул найбільше і в котрім місци болить. Так само можна то виміркувати і через дотиканє. Длятого треба конче когось (лікаря), щоби виміркував де саме єсть місце ревматизму. То місце треба масувати, але то може робити лиш хтось другий, хто на тім розуміє ся. А то робить ся так: Припустім, що у вас єсть ревматизм межи ліктем а кісткою (котиком) повисше долонї в мязах з боку від надворку руки (не від середини). Той хтось другий мастить то місце дрібкою білої вазелїни (можна купити в аптиці за 10 кр.) обіймає Вашу руку в тім місци обома своїми долонями і зачинає по болючім місци легенько раз коло разу і раз по раз потискати (нїби толочити) обома великими пальцями, на переміну то одним, то другим. Він мусить знати, куди іде мяз і посувати ту роботу що раз дальше. Від часу до часу замість толочити посуває великими пальцями вадовж мяза, розмащує єго. Та робота називає ся масованем. Зразу масує ся лиш легенько, опісля натискає ся пальцями сильнїйше, а тим сильнїйше чим глубше єсть місце ревматичне. Так треба масувати болюче місце що дня пів години або й годину, день в день, часом і місяць або й два, заким ревматизм зовсїм уступить. Коли до масованя ужиє ся ще й електрики, то тим ліпше. Масованє єсть дуже добрий спосіб на ревматизм в мязах, але треба щоби хтось умів то зробити. — Найважнїйша річ при ревматизмі, щоби болюче місце удержувати тепло. Купіть собі для того кілька метрів флянелї, дайте собі ушити рукав на руку а на ногу штанку та кажіть пришити тасемки, щоби було чим привязати. Рукав можна тасємками привязати на шию, а штанку найліпше причепити до спідної одежи. Інші способи: прикладати горячий пісок; парити ся в парі і завивати ся відтак в коц; купати руку в соли; прикладати гірчичне тїсто; мастити мурашковим або камфоровим спіритусом і т. п. На ревматизм треба довго лїчити ся, особливо коли він упертий (хронїчний) і задавнений. Передовсїм же треба болюче місце держати тепло і вистерігати ся холоду та вохкости. — (Дальші відповіди пізнїйше).

(☛ В попередній переписці під знаком: **Н. Підгаєцкий в Косові** видруковано хибно Kali hypermarganicum і то саме слово рускими буквами „гіпермарґанїкум“ замість Kali hypermanganikum і „гіперманґанїкум“.)

☛ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок анї карт кореспонденцийних до відповіди).

Василь Іванович сьміяв ся цїлий час як віз над'їздив; але коли вже задержав ся перед хатою, сидів він знов на своїй канапці і курив найспокійнїйше в сьвіті циґаро, немов би нїчого не стало ся.

Кілька хвиль чути було в хатї лиш сопіт помучених коний. Нараз отворили ся двері і до хати вбіг прибіжий. Був то може трийцять пять літний мужчина, не високий, з невзвичайно великою головою. Єго широке лице з виставочими кістьми, рівними бровами, трохи до гори загненим носом і тонкими устами, вказувало на енерґію. Великі сиві очи гляділи бистро і допитливо. Взагалї вказував вигляд Проскурова в теперішній хвили на велику повагу. Але вскорі той вигляд затирали залички та горячкові рухи і робили цїлу єго стать майже сьмішною.

На порозї задержав ся Проскуров хвилю, кинув відтак оком довкола себе, а побачивши Василя Івановича, обернув ся зараз до него з словами:

— Дорогий Василю Івановичу! Любий друже, пробі', дайте менї як найскорше коний!

Василь Іванович не рушив ся навіть з місця і відповів з найбільшим спокоєм:

— Не можу.... Почтові конї вам не належать ся, а конї з села мушу задержати для асесора, що зараз над'їде.

Проскуров станув на хвилю як вкопаний; але зараз відповів палко:

— Що ви кажете? Та-ж я перше приїхав! — Нї, даруйте, то.... передовсїм мушу вам сказати, що ви милите ся, що-до почтових коний: я маю власть і право послугувати ся ними, а до того менї они на всякий спосіб належать ся.

Василь Іванович голосно засьміяв ся.

— А щоби вас!... Ви все собі жартуєте, як я часу не маю! — крикнув Проскуров, котрий здає ся не перший раз попав в тоту лапку. — Скоро, бійте ся Бога, маю дуже важні справи.

— Знаю, убийство.

— Звідки ви то знаєте? — спитав живо Проскуров.

— Звідки знаю! Від асесора, він вже давно там на місци — дразнив Василь Іванович.

— Ех, ви знов жартуєте. Тамті ще навіть не причувають нїчого, а убийник, т. є. підозріний о убийство вже, так скавати, сидить в моїх руках. То, друже, буде славна істория! Побачите, як я їх всїх на голову поставлю!

— Ну, ну, коби лиш они вас не поставили!

Проскуров нагле нащурив уха. На дворі роздав ся голос дзвінків.

— Василю Івановичу — спитав підлещуючись — чи той віз там для мене?

Він вхопив почтмайстра за руку і вказав головою на мене.

— Для вас, для вас, будьте спокійні! Що-ж там знов стало ся?

— Убийство, Василю Івановичу знов убийство. І то ще яке — з всїми познаками, що в тім ділї була знана нам шайка. Я маю вже деякі слїди. — Здає ся, що я тут буду міг декому припняти добру латку. Скоро, скоро, давайте конї!

— Зарав. Де лучило ся убийство?

— В тім проклятім вивоӟї. То нещастне місце варта би висадити у воздух. Убили візника.

— Не обрабували почти?

— Нї, то був добровільний візник....

— „Забияка“ — крикнув я причуваючи.

(Дальше буде).

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1897, після середно-европ. год

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	10·50	4·40	8·55	6·45	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	10·05	11·—	—
Підвол. з Підз.	6·15	2·08	—	—	10·27	11·27	—
Черновець	6·10	2·40	—	10·30	—	6·45	10·45
Ярослава	—	—	—	4·40	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·25	7·05	—	—
Тернополя	—	—	—	7·47	—	—	—
Гребенова [1])	—	—	—	—	9·20	—	—
Стрия, Сколього і Лавочного	—	—	—	5·20	—	3·05 [2]	7·30
Зимної Води [3])	—	—	—	—	3·40	—	—
Брухович [4])	—	—	—	—	2·31	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	3·27	—	—
Янова	—	—	—	9·40	—	8·50 [8]	7·48 [9]
Янова	—	—	—	—	1·04 [6]	3·15 [7]	—

[1]) Від 10 липня до 31 серпня. [2]) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [3]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [4]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [5]) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. [6]) Від 15 червня до 31 серпня лише в неділї і сьвята. [7]) Від 1 мая до 14 червня і від 1 до 30 вересня що день, а від 15 червня до 31 серпня лише в будні дни. [8]) Від 1 мая до 30 вересня вкл. [9]) Від 1 жовтня до 30 цьвітня.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Приходять з

Кракова	1·30	—	8·45	9·10	6·55	9·30	—
Підволочиск	2·30	10·—	—	—	—	3·30	6·—
Підвол. з Підз.	2.15	9·43	—	—	—	3·04	5·35
Черновець	9·50	1·50	—	—	7·30	5·45	9·10
Тернополя	—	—	—	7·52	—	—	—
Белзця	—	—	—	8·25	5·25	—	—
Ярослава	—	—	—	10·35	—	—	—
Гребенова	—	—	—	—	1·40 [1]	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	12·10	8·05	1·51 [3]	10·20
Брухович	—	—	—	—	—	8·15	—
Брухович	—	—	—	—	—	8·49	—
Янова	—	—	—	7·50	1.15	—	—
Янова	—	—	—	8·— [3]	9·01 [4]	—	—

[1]) Від 10 липня до 31 серпня. [2]) Зі Сколього тілько від 1 мая до 30 вересня. [3]) Від 1 мая до 14 червня і від 1 до 30 вересня що день, а від 15 червня до 31 серпня лише в будні дни. [4]) Від 15 червнядо 31 серпня лише в неділї і сьвята.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від **львівского**: коли на зелїзници 12 год., то на **львівскім** годиннику 12 год. і 36 мін.

Числа підчеркнені, означають порунічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відповідає: [illegible]

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.